

SNAS

SLOVENSKÁ NÁRODNÁ AKREDITAČNÁ SLUŽBA

METODICKÁ SMERNICA NA AKREDITÁCIU

IAF ZÁVÄZNÝ DOKUMENT HARMONIZÁCIA SANKCIÍ A RIEŠENIE PODVODNÉHO SPRÁVANIA (IAF MD 7: 2023)

MSA-10

Vydanie: 1

Aktualizácia: 0

BRATISLAVA

február, 2024

ÚČEL:

Táto metodická smernica obsahuje sankcie a riešenie podvodného správania. Je prekladom dokumentu IAF MD 7: 2023, Issue 2, Version 2, IAF Mandatory Document for the Harmonization of Sanctions and Dealing with Fraudulent Behaviour.

Spracoval: **Ing. Juraj Randus**

Preskúmal: **Ing. Jaroslav Remža, PhD.**

JUDr. Juraj Vondrášek

Schválil.: **Ing. Štefan Král, PhD.**

Účinnosť od: **01.02.2024**

Táto MSA neprešla jazykovou úpravou.

Metodické smernice na akreditáciu sa nesmú rozmnožovať a kopírovať na účely predaja.

Dostupnosť MSA: <https://www.snas.sk>

Medzinárodné Akreditačné Fórum, a. s. (IAF) uľahčuje obchodovanie a podporuje priemysel a regulačné orgány riadením celosvetovej dohody o vzájomnom uznávaní medzi akreditačnými orgánmi (AB), aby výsledky vydané orgánmi posudzovania zhody (CAB) akreditovanými členmi IAF boli globálne akceptované.

Akreditácia znižuje riziko pre spoločnosti a ich klientov tým, že im poskytuje záruku, že akreditované CAB sú spôsobilé vykonávať práce, ktoré realizujú v rámci ich rozsahu akreditácie. Od AB, ktorí sú členmi IAF a ich akreditovaných CAB sa vyžaduje, aby dodržiavali príslušné medzinárodné normy a záväzné dokumenty IAF pre dôslednú aplikáciu týchto noriem.

AB, ktoré sú signatármi Multilaterálnej dohody o uznávaní IAF (MLA), sú pravidelne hodnotené menovanými tímami evaluátorov, aby bola zabezpečená dôvera v prevádzkovanie ich akreditačných programov. Štruktúra IAF MLA je podrobne opísaná v IAF PL 3 – Politiky a postupy na štruktúru IAF MLA a na rozširovanie rozsahu IAF MLA. Rozsah IAF MLA je podrobne opísaný v dokumente Status IAF MLA.

IAF MLA je rozčlenená na päť úrovní: Úroveň 1 špecifikuje záväzné kritériá, ktoré sa vzťahujú na všetky AB, ISO/IEC 17011. Kombinácia činnosti(i) Úrovne 2 a zodpovedajúceho(ich) normatívneho(ych) dokumentu(ov) Úrovne 3 sa nazýva hlavná oblasť MLA a kombinácia relevantných normatívnych dokumentov Úrovne 4 (pokiaľ sa dá uplatniť) a Úrovne 5 sa nazýva podoblasť MLA.

- Hlavná oblasť MLA zahŕňa činnosti, ako napr. certifikácia produktov a pridružené záväzné normy, napr. ISO/IEC 17065. Certifikácie vykonané CAB na úrovni hlavnej oblasti sú považované za rovnako spoľahlivé.
- Podoblasť MLA zahŕňa požiadavky posudzovania zhody, napr. ISO 9001 a špecifické požiadavky schémy, tam kde je to použiteľné, napr. ISO 22003-1. Certifikácie vykonané CAB na úrovni podoblasti sú považované za ekvivalentné.

IAF MLA poskytuje dôveru potrebnú pre akceptáciu výsledkov posudzovania zhody na trhu. Certifikácia vydaná v rámci oblasti IAF MLA orgánom, ktorý je akreditovaný AB, signatárom IAF MLA, môže byť uznaná celosvetovo, čím uľahčuje medzinárodný obchod.

OBSAH		Strana
0	ÚVOD	6
1	NORMATÍVNE ODKAZY	6
2	INICIÁCIA SANKCIÍ	7
3	DOSTUPNÉ SANKCIE	7
4	ŠPECIFICKÉ HARMONIZOVANÉ SANKCIE	8
5	KOMUNIKÁCIA	8

Vydanie č. 2, verzia 2
Vypracoval: Technický výbor IAF
Schválili: Členovia IAF
Dátum vydania: 19. júl 2023

Dátum : 30. december 2022
Dátum aplikácie: 21. február 2024

Kontaktná osoba pre otázky: Elva Nilsen
tajomník IAF

Kontakt: telefón: +1 613 454-8159
Email: secretary@iaf.nu

ÚVOD DO ZÁVÄZNÝCH DOKUMENTOV IAF

Výraz „*mal by*“ sa v tomto dokumente používa na označenie uznávaných prostriedkov na splnenie požiadaviek normy. Orgán posudzovania zhody (CAB) môže tieto požiadavky splniť ekvivalentným spôsobom za predpokladu, že ich splnenie môže akreditačnému orgánu (AB) preukázať.

Výraz „*musí*“ sa v tomto dokumente používa pri tých ustanoveniach, ktoré sú pri plnení požiadaviek príslušnej normy záväzné.

IAF ZÁVÄZNÝ DOKUMENT NA HARMONIZÁCIU SANKCIÍ A RIEŠENIE**PODVODNÉHO SPRÁVANIA**

Tento dokument je záväzný na konzistentné uplatňovanie článkov 7.2 a 7.11 ISO/IEC 17011:2017 za špecifických okolností opísaných v tomto dokumente. Tento dokument nenahrádza žiadnu z požiadaviek tejto normy.

0 Úvod

0.1 Podľa normy ISO/IEC 17011 sa od akreditačných orgánov (AB) vyžaduje, aby mali postupy na pozastavenie, odňatie alebo zúženie rozsahu akreditácie a za určitých okolností iniciovali proces odňatia akreditácie (pozri články 7.11.1 a 7.11.2 ISO/IEC 17011:2017).

0.2 Zámerom tohto dokumentu je objasniť situácie, v ktorých sa uplatňujú sankcie voči žiadateľom alebo akreditovaným orgánom posudzovania zhody (CAB), a následnú potrebnú komunikáciu, ktorú vykonávajú AB.

0.3 Tento dokument je aplikovateľný nielen na rozsah IAF MLA, ale aj na akékoľvek iné aktivity IAF súvisiace s akreditáciou. Môže sa uplatniť aj v iných situáciách (s vhodnými úpravami) podľa uváženia jednotlivých AB, CAB, tretích strán, regulačných orgánov, vlastníkov systémov, verejných orgánov alebo iných subjektov.

0.4 V článku 2 sa opisujú niektoré špecifické situácie, ktoré by mali viesť k sankciám od AB a v článku 3 sa opisujú sankcie, ktoré AB zvyčajne uplatňuje postupne.

0.5 V článkoch 4 a 5 sa opisujú špecifické prípady, v ktorých musia všetky AB uplatňovať harmonizovaný prístup.

0.6 V prílohe A (normatívna) sa stanovujú požiadavky týkajúce sa prístupu, ktorý majú prijať AB v prípade zistenia podvodného správania žiadajúcich CAB, akreditovaných CAB a/alebo ich klientov.

0.7 V prílohe B (informatívna) sa uvádzajú podklady a kontext požiadaviek článku 4.2 tohto záväzného dokumentu.

1 NORMATÍVNE ODKAZY

1.1 ISO/IEC 17011 Posudzovanie zhody. Požiadavky na akreditačné orgány akreditujúce orgány posudzovania zhody

1.2 ISO/IEC 17030 Posudzovanie zhody. Všeobecné požiadavky na značky zhody tretej

strany

1.3 Ak je to použiteľné na rozsah akreditácie:

1.3.1 ISO/IEC 17021-1 Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce audit a certifikáciu systémov manažérstva. Časť 1: Požiadavky

1.3.2 ISO/IEC 17024 Posudzovanie zhody. Všeobecné požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu osôb

1.3.3 ISO/IEC 17065 Posudzovanie zhody. Požiadavky na orgány vykonávajúce certifikáciu výrobkov, procesov a služieb

1.3.4 ISO/IEC 17029 Posudzovanie zhody. Všeobecné princípy a požiadavky na validačné a verifikačné orgány

2 INICIÁCIA SANKCIÍ

2.1 Situácie, ktoré vedú k uvaleniu sankcií na žiadateľov alebo akreditované CAB, okrem iného, zahŕňajú:

- neriešenie nezhôd v súlade s postupmi AB;
- negatívny výsledok posúdenia sťažností;
- zneužitie/nesprávne použitie akreditačného symbolu (pozri článok 4.3.5 a poznámku ISO/IEC 17011: 2017).
- nesúlad s príslušnými zákonmi, nariadeniami, vyhláškami alebo smernicami, ktoré sa vzťahujú na rozsah akreditácie;
- situácie opísané v článku 4 tohto dokumentu vrátane dôkazov o podvodnom správaní (pozri článok 4.1);
- nezaplatenie úhrad stanovených AB.

3 DOSTUPNÉ SANKCIE

Dostupné sankcie, okrem iného, zahŕňajú:

- zintenzívnenie dohľadu a cielených posúdení (vrátane preskúmania dokumentov a/alebo sídiel alebo svedeckých posudzovaní);
- zúženie rozsahu akreditácie (vrátane miest, na ktoré sa vzťahuje rozsah akreditácie);
- pozastavenie akreditácie;
- zrušenie akreditácie;
- pozastavenie alebo zastavenie konania prvotnej akreditácie alebo rozšírenia akreditácie;
- verejné oznámenie o zúžení, pozastavení, zrušení alebo nesprávnom odkaze na

- akreditáciu;
• právne kroky.

Poznámky:

- 1) Nič v tomto záväznom dokumente nemá prednosť pred právom CAB odvolať sa proti rozhodnutiu opísanému v článku 7.13 ISO/IEC 17011:2017.
- 2) Uplatnenie sankcií uvedených v tomto dokumente nevyklučuje právne kroky tretích strán, regulačných orgánov, vlastníkov schém, verejných orgánov alebo akýchkoľvek iných zainteresovaných strán.

4 ŠPECIFICKÉ HARMONIZOVANÉ SANKCIE

Nasledujúce situácie vyžadujú prijatie špecifických sankcií zo strany AB:

4.1 Ako je opísané v článku 7.11.2 ISO/IEC 17011:2017, ak existujú dôkazy o podvodnom konaní alebo CAB úmyselne poskytol nepravdivé informácie alebo zatajil informácie alebo navyše, ak CAB úmyselne porušil pravidlá akreditácie, AB musí iniciovať postup zrušenia akreditácie alebo zastavení konania o žiadosti CAB alebo jej obnovenia (podľa potreby). Pozri prílohu A.

4.2 Ak CAB poskytuje posudzovanie zhody treťou stranou podľa IAF MLA alebo ILAC MRA úrovne 1 až 4, ktoré sa používajú ako základ pre akreditáciu CAB (napr. ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17020, ISO 15189), AB musí prerušiť konanie o žiadosti CAB alebo začne konanie o pozastavení akreditácie (podľa toho, čo je vhodné). Pozri prílohu B.

- Ďalšie rozhodnutia musia byť založené na opatreniach prijatých CAB.
- AB musia zahrnúť vhodné ustanovenie o takejto možnosti do svojich zmluvných dojednaní s CAB.

5 KOMUNIKÁCIA

5.1 V prípade pozastavenia alebo zrušenia akreditácie je povinné zverejnenie oznámenia (pozri článok 8.2.2 ISO/IEC 17011: 2017).

Poznámka:

Je dôležité udržiavať aktualizované informácie vo všetkých relevantných databázach IAF (napríklad IAF CertSearch, požadovaná pre certifikáciu systémov manažérstva) vrátane informácií o pozastavených / zrušených akreditáciách a súvisiacich osvedčeniach zhody.

5.2 V každej zo situácií uvedených v článkoch 4.1 a 4.2, ktoré vedú k pozastaveniu alebo zrušeniu akreditácie a po každom rozhodnutí o odvolaní v súlade s postupmi AB, oznámi AB toto rozhodnutie a dôvody sekretariátu IAF. Tajomník IAF následne oznámi rozhodnutie a stav všetkým členom IAF v tomto formáte:

„[Názov AB] [druh činnosti, ako zrušenie alebo pozastavenie] akreditácie [názov CAB] [dátum] podľa [IAF MD 7, článok 4.1 alebo 4.2]“.

Koniec IAF záväzného dokumentu Harmonizácia sankcií a riešenie podvodného správania.

Ďalšie informácie:

Na získanie ďalších informácií o tomto dokumente alebo o ľubovoľnom inom dokumente IAF je potrebné obrátiť sa na ktoréhokoľvek člena IAF alebo na sekretariát IAF.

Detaily o kontaktoch na členov IAF pozri na webovej stránke IAF <http://www.iaf.nu>

Sekretariát:

Elva Nilsen

Sekretariát spoločnosti IAF

Tel.: +1 (613) 454-8159

Email: secretary@iaf.nu

PRÍLOHA A (NORMATÍVNA):

Postup riešenia obvinení z podvodného správania

Poznámka:

IAF ID 15:2023 poskytuje informácie o prístupoch, ktoré si AB môže vybrať, aby dosiahol výstupy A1 – A6. Záväzné sú výstupy, nie prístup prijatý na ich dosiahnutie.

AB musí:

A1) vypracovať a zverejniť vyhlásenie o tom, ako AB navrhuje riešiť podvodné správanie akreditovaných CAB a/alebo ich klientov;

A2) mať zavedené politiky, postupy a právne vymáhateľné opatrenia, ktoré umožnia AB reagovať na takéto podvodné správanie;

A3) mať zavedené potrebné opatrenia na prijímanie, potvrdzovanie, konanie a prenos informácií o obvineniach z podvodného správania (vrátane výstupov akýchkoľvek krokov, ktoré podnikne na riadenie podvodného správania) príslušným zainteresovaným stranám (vrátane, ale nie výlučne, príslušných AB, členov IAF);

A4) mať postupy potrebné na stanovenie oprávnenosti akýchkoľvek obvinení z podvodného správania voči žiadateľovi alebo akreditovanému CAB a neschopnosti CAB primerane riešiť obvinenia z podvodného správania svojich klientov;

A5) mať zavedené opatrenia na účinnú a primeranú reakciu na podvodné správanie.

A6) rešpektovať a podporovať akékoľvek legitímne kroky prijaté iným AB, členom IAF na zvládnutie podvodného správania.

Poznámka:

Toto nevyhnutne nevyžaduje, aby AB uložil sankcie, ktoré sú identické so sankciami iného AB, člena IAF.

PRÍLOHA B (INFORMATÍVNA):**CAB POSKYTUJÚCE POSUDZOVANIE ZHODY S AKOUKOLIEK NORMOU POUŽÍVANOU
AKO ZÁKLAD PRE AKREDITÁCIU**

Článok 4.2 tohto povinného dokumentu vychádza z rezolúcie č. 7 IAF-ILAC JGA 2007 zo Sydney, aktualizovanej tak, aby zahŕňala činnosti posudzovania zhody iné ako certifikácia (napríklad verifikácia a validácia).

"Spoločné valné zhromaždenie IAF a ILAC, konajúce na základe odporúčania JCCC, rozhodlo, že ak orgán posudzovania zhody (CAB), akreditovaný akreditačným orgánom (AB), poskytuje certifikáciu¹ podľa akejkoľvek normy používanej ako základ pre akreditáciu CAB (napr. ISO/IEC 17025 alebo ISO 15189), AB musí spustiť proces pozastavenia akreditácie, ak správanie CAB privedie AB, proti jeho vôli, do stavu poskytovania rovnakej služby, akú vykonáva CAB, čo je v rozpore s ustanovením 4.3.6 normy ISO/IEC 17011^{}). Ďalšie rozhodnutia sú založené na opatreniach, ktoré prijal CAB. Všetky AB, členovia IAF a ILAC, zahrnú vhodné ustanovenie o takejto možnosti do svojich zmlúv s CAB.*

Poznámka:

Pripúšťa sa možnosť, že CAB bude musieť posúdiť subdodávateľov, aby potvrdil, že spĺňajú požiadavky CAB, ktoré môžu zahŕňať akreditačné normy, napr. ISO/IEC 17025. V dokumentácii vydanéj subdodávateľovi, ako výsledok úspešného posúdenia, by malo byť jasne uvedené, že je to len na účely subdodávateľskej zmluvy a nejedná sa o certifikáciu alebo akreditáciu v súlade s ISO/IEC 17011."

^{*} Poznámka prekladateľa:

Jedná sa o článok 4.3.6 v norme ISO/IEC 17011: 2004. V platnej norme ISO/IEC 17011: 2017 je to článok 4.4.11.

© SNAS 2024

¹ Toto je text pôvodnej Rezolúcie 7 IAF-ILAC JGA 2007 Sydney, teraz rozšírený na iné formy posudzovania zhody (vrátane validácie a verifikácie).